

Attelabus curculionoides.

Af

V. Koch.

At Snudebillerne af Rynchites-Gruppen danne en Rulle af forskellige Løvtræers Blade til at anbringe deres Æg i, er almindelig bekjendt, dog kunde maaske en detailleret Beskrivelse af deres Fremgangsmaade ved dette deres Arbejde, saaledes som jeg for en enkelt Arts Vedkommende har fundet Lejlighed til at iagttage den, have sin Interesse.

I den gamle mærkværdige Hald Egeskov S. for Viborg fandt jeg i Slutningen af Juli Maaned *Attelabus curculionoides* i stort Antal, navnlig paa en enkelt begrændset Plads, hvor der frembød sig gunstige Forhold for dens Ynglen. Her var nemlig fornylig foretagen en betydelig Udhugst, og fra de friske Stubbe var der fremskudt en Mængde Skud, hvis skjøre, næsten gule Blade maa have været særlig tillokkende, idetmindste var det udelukkende saadanne, som vare behandlede af *Attelabus*. Da de først vakte min Opmærksomhed, var deres Arbejde vistnok omtrent tilendebragt; thi en Mængde Grene og Kviste vare fulde af de karakteristiske sammenrullede Blade, og det varede temlig længe, inden

det lykkedes mig at iagttage et Individ under sit Arbejde, endskjøndt der var nok af dem rundt omkring. Omsider lykkedes det mig dog at træffe en, som endda lige havde begyndt at arbejde. Omtrent $\frac{3}{4}$ " fra Begyndelsen af Bladet begyndte Dyret at gnave fra Kanten. Dens Stilling var med Hovedet vendt mod Bladstilken; Benene vare udspilede og fast plantede paa Bladpladen med Undtagelse af det Forben, som vendte ud mod Kanten af Bladet; dette hang i Begyndelsen ud over Kanten, men førtes, efterhaanden som Arbeidet skred frem, igjennem den smalle Rende, som den med sine Kjæber dannede i en Retning lodret paa Bladstilken; Benet syntes her at virke som en Kile til at holde Renden aaben og derved lette Arbeidet. Efter at denne var naaet ind til midterste Bladribbe, standsedes Arbeidet og paabegyndtes fra den anden Kant af Bladet og fortsattes ganske paa samme Maade til Midtribben. Den satte da begge Forben ned i den frembragte Rende, et paa hver Side af Bladribben, og gnavede videre paa denne, indtil Bladet knækkede ved sin egen Vægt og kom til at hænge ned i en lodret Stilling; den krøb da ned ad Bladets Overside følgende Kanten i c. 2 Liniers Afstand og nogenlunde følgende dets Lappe, medens den samtidig med sine Kjæber frembragte en fin Rende i Overhuden; efter saaledes at have passeret Bladet en Gang rundt, begyndte den samme Manøvre forfra, men denne Gang følgende Randen i c. 4 Liniers Afstand; paa samme Maade fortsatte den tredie Gang noget længere inde paa Bladet, hvorefter den lod sine Kjæber passere let ned ad Midtribben. Den krøb nu over paa Bagsiden og efter at have behandlet denne paa lignende Maade og navnlig gennemgnavet Midtribben med særlig Omhyggelighed, begyndte den at folde Bladet sammen forneden, idet den krøb op ad Midtribben og med Benene søgte at nærme Kanterne til hinanden, samtidig

med at den hist og her bed i Bladet, navnlig i Midtribben. I Spidsen, hvor Bladet var blødest, syntes det at ville lykkes den, men højere oppe viste det sig mere gjenstridigt, og Midtribben maatte atter bearbejdes. Efter gjentagne Forsøg paa at sammenbøje Bladet, syntes den at komme til det Resultat, at det endnu ikke var tilstrækkelig gennemgnavet til at lade sig bøje, den begyndte da forfra igjen, idet den atter gav sig til at gennemgnaave Overhuden.

Paa dette Punkt maatte jeg desværre efter at have iagttaget Arbejdet i 1 Time, forlade Stedet. Da jeg kom tilbage efter 1½ Times Forløb, var Arbejdet endt, og Dyret sad og hvilede sig paa et Blad i Nærheden. Det bearbejdede Blad var først sammenbøjet efter Midtribben, med Undersiden af dets 2 Halvdele vendte imod hinanden; derefter var det oprullet efter Længden fra Spidsen og opefter indtil det gjennemskaarne Sted. Spidsen var mindre regelmæssigt sammenkrøllet, medens det iøvrigt var meget regelmæssigt og fast oprullet. Inderst i Rullen laa det 1 Millimeter lange, aflange gule Æg. Ved Oprulningen af Bladet viste det sig paa begge Sider at være bearbejdet over næsten hele sin Flade af Dyrets Kjæber; de fleste Steder var det kun Overhuden, der var gennemgnavet, men enkelte Steder var der gnavet Rækker af smaa Huller paatværs af Bladet, ligeledes vare alle de større Bladribber dygtig bearbejdede. Meningen med denne Bearbejdelse er naturligvis at berøve Bladet sin Stivhed og gjøre det lige bøjeligt alle Steder, som den eneste Maade, hvorpaa det vil kunne lykkes den at sammenrulle det stive Egeblad og derved beskytte sit Æg. Noget Slags Bindemiddel til at forhindre Sammenrulningen fra at løsnes kunde jeg ikke opdage. Selve Sammenrulningsprocessen kom jeg desværre ikke til at iagttage, men efter de prøvende Forsøg jeg saa Dyret udføre, tvivler jeg ikke paa, at det

med sine for en Snudebille usædvanlig lange og stærke Ben med Lethed kan have sammenfoldet og sammenrullet det ved Gjennemgnavningen blødgjorte Blad. Da jeg begyndte at iagttage Arbejdet, var dette lige paa-begyndt, og da jeg kom igjen efter at have forladt Stedet, var der ialt gaaet $2\frac{1}{2}$ Time, siden jeg begyndte iagttagelsen, og efter den Hurtighed, hvormed den arbejdede, har jeg Grund til at formode, at den først er bleven færdig kort forinden min Ankomst. Medens den arbejdede paa at gjennemskjære Bladpladen, avancerede den kun c. $\frac{1}{2}$ Linie i Minutet. Det maa saaledes betragtes som et temlig besværligt Arbejde for at skaffe 1 Æg anbragt, thi flere fandtes der sjeldent i den Mangfoldighed af saadan behandlede Blade som fandtes i Nærheden; i ganske enkelte fandtes dog 2 Æg, som da aldrig laa samlede, men adskilte ved 1 eller flere Omviklinger.
